

22 Νοεμβρίου, 1996

[ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 327/95, 409/95, 410/95 & 411/95)

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Σύσταση του Προϊσταμένου — Προαπαιτούμενα εγκυρότητάς της από τη νομολογία — Το ζήτημα της προσωπικής γνώσης του Προϊσταμένου — Καμία ακυρότητα στην κριθείσα σύσταση.

5

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Ανατιθέμενα στον υπάλληλο καθήκοντα — Νομολογιακή αντιμετώπιση — Περιστάσεις συμμόρφωσης με τις δικαϊκές αρχές στην κριθείσα περίπτωση.

10

Διοικητικό Δίκαιο — Προαγωγές — Κριτήρια — Το κριτήριο της προσωπικότητας του υποψηφίου — Δεν μπορεί ποτέ να αποτελέσει εξωγενές κριτήριο εν γένει.

15

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Προσόντα πρόσθετα μη συνιστώντα πλεονέκτημα — Βαρύτητα.

20

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αιτιολογία — Δεν επιβάλλεται ως τύπος από το νόμο — Ισχύουν οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου — Δυνατότητα συμπλήρωσης της αιτιολογίας της περί προαγωγής απόφασεως από το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου.

Οι αιτητές προσέφυγαν κατά της προαγωγής του ενδιαφερομένου μέρους σε Επιθεωρητή Φυλακών.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές, αποφάσισε ότι:

1. Η ανάγκη για λεπτομερή καταγραφή της προσωπικής γνώσης ούτως ώστε να καθίσταται δυνατός ο δικαστικός έλεγχος έχει επανειλημμένα εκτεθεί. Δεν αρκεί ο προϊστάμενος να στηρίζεται γενικά στην προσωπική του γνώση χωρίς να αποκαλύπτει συγχρόνως τα στοιχεία που την διαμόρφωσαν, στοιχεία από τα οποία φανερώνεται η υπηρεσιακή ποιότητα του υπάλληλου και τα οποία ωθούν τον προϊστάμενο στην εκδήλωση της προτίμησής του. Οι αρετές του συστηνόμενου που υπέπεσαν στην προσωπική αντίληψη του προϊστάμενου αποτελούν ίσως το πιο στέρεο υπόβαθρο για την εισήγηση, φτάνει μόνο να έρχονται στην επιφάνεια για σκοπούς ελέγχου. Όμως η επίκληση απλά και μόνο της προσωπικής γνώσης του προϊστάμενου θα μπορούσε να χρησιμοποιείται καταχρηστικά για να δικαιολογήσει κάθε σύσταση, αποκλείοντας έτσι τον ουσιαστικό δικαστικό έλεγχο.

Στην παρούσα υπόθεση φαίνεται από το σχετικό πρακτικό της Επιτροπής ότι ο Διευθυντής για να προβεί στη σύστασή του δεν στηρίχτηκε μόνο στην προσωπική γνώση που είχε για τους υποψηφίους. Εμέτρησε τις δυνατότητες των υποψηφίων λαμβάνοντας υπ' όψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες όπως περιγράφονται στο οικείο σχέδιο υπηρεσίας αφού ερεύνησε τους προσωπικούς τους φακέλους καθώς και τους φακέλους των ετήσιων υπηρεσιακών τους εκθέσεων. Η σύσταση του προϊστάμενου του τμήματος είναι τρωτή όταν δεν συνάδει με τα στοιχεία των φακέλων. Από την άλλη δεν είναι απαραίτητο να γίνεται αναφορά στις πηγές της προσωπικής του γνώσης. Δεν απαιτείται ούτε η καταγραφή των απόψεων των λειτουργών τους οποίους συμβουλευτήκε για να καταλήξει στη δική του κρίση. Η μέθοδος με την οποία ο προϊστάμενος αξιολογεί τις απόψεις και κρίσεις των λειτουργών που συμβουλευεται δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δικαστικού ελέγχου.

Στην παρούσα υπόθεση ο Διευθυντής αναφέρθηκε μεν στην προσωπική του γνώση, αλλά συνέχισε ακολούθως να εξηγήσει, με μεγάλη λεπτομέρεια, την κρίση του, αλλά και την τελική του απόφαση να θεωρήσει το ενδιαφερόμενο μέρος ως τον πλέον κατάλληλο υποψήφιο. Έφτασε στο σημείο όχι μόνο να αναφέρει με λεπτομέρεια το λόγο για τον οποίο θεωρούσε το ενδιαφερόμενο μέρος ως τον καταλληλότερο, αλλά προχώρησε και σχολίασε επίσης και ορισμένους υποψηφίους που υπερείχαν σε αρχαιότητα του ενδιαφερομένου μέρους. Η ανάλυση αυτή είναι λεπτομερής και καλύ-

ππει μία παράγραφο για τον καθένα. Και όλα αυτά παρ' όλο ότι ο Διευθυντής δεν είχε, σύμφωνα με τη νομολογία, την υποχρέωση να αναφερθεί σε κάθε ένα από τους υποψήφιους χωριστά.

- 5 2. Στην παρούσα υπόθεση δεν φαίνεται να στοιχειοθετείται ο ισχυρισμός ότι ο Διευθυντής έδωσε αποφασιστική σημασία στο είδος των καθηκόντων που εκτελούσαν οι υποψήφιοι. Η σύσταση, εν πάση περιπτώσει, δεν αποσκοπεί στην αποτίμηση της σταδιοδρομίας των υποψηφίων, αλλά αποτελεί τη γνώμη του Διευθυντή ως προς το ποιος από τους υποψήφιους είναι ο αξιότερος από την άποψη της συγκέντρωσης των ικανοτήτων και των ιδιοτήτων που απαιτούν τα καθήκοντα της θέσης που θα πληρωθεί. Ο ισχυρισμός ότι προσδόθηκε ιδιαίτερη σημασία στο είδος των καθηκόντων που ανατέθηκαν στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, με αποτέλεσμα τη θυματοποίηση των υπόλοιπων υποψηφίων, είναι εντελώς αβάσιμος.
- 10
- 15
- 20 3. Οι αιτητές παραπονούνται επίσης ότι στη σύσταση γίνεται αναφορά στην προσωπικότητα και τις ικανότητες του ενδιαφερομένου μέρους παράνομα, γιατί τα στοιχεία αυτά δεν απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας. Γι' αυτό το λόγο, οποιαδήποτε αναφορά στην προσωπικότητα και τις ικανότητες του ενδιαφερομένου μέρους αποτελεί εξωγενές στοιχείο που δεν έπρεπε να ληφθεί υπ' όψη. Στη σύστασή του ο Διευθυντής αναφέρει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος υπερτερεί των άλλων υποψηφίων στην εργατικότητα, ανάληψη πρωτοβουλιών, και στην ικανότητα διεύθυνσης και καθοδήγησης προσωπικού και κρατουμένων. Αναφέρει περαιτέρω ότι είναι από τους λίγους που φροντίζουν να εμπλουτίσουν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους στον τομέα της εργασίας τους, ότι δεν είναι άνθρωπος των λόγων, αλλά της πράξης και της δουλειάς. Η αναφορά στα στοιχεία αυτά της προσωπικότητας του ενδιαφερομένου μέρους δεν αποτελούν εξωγενές στοιχείο που δεν έπρεπε να ληφθεί υπ' όψη. Εκτός του ότι στο σχέδιο υπηρεσίας αναφέρεται ως απαιτούμενο προσόν η ακεραιότητα χαρακτήρα, οργανωτική και διοικητική ικανότητα, υπευθυνότητα, πρωτοβουλία και ευθυκρισία, προσόντα που αναφέρονται στην προσωπικότητα του ατόμου και που σκιαγραφούνται στη συγκεκριμένη σύσταση του Διευθυντή, κάποιος θα κατέληγε σε εντελώς παράλογα και ανεπίτρεπτα αποτελέσματα αν θα έπρεπε να αποκλειστεί από τη σύσταση του προϊστάμενου οποιαδήποτε αναφορά στην προσωπικότητα των υποψηφίων. Αντίθετα, ακόμα κι' αν δεν γινόταν ειδική αναφορά στο σχέδιο υπηρεσίας σε ορισμένες ιδιότητες χαρακτήρα, όπως η ικανότητα, υπευθυνότητα κλπ, ο προϊστάμενος όχι μόνο δεν θα πρέπει να αποφεύγει, αλλά αντίθετα να μην παραλείπει να αναφέρεται στην προσωπικότητα των υποψηφίων,
- 25
- 30
- 35
- 40

γιατί η προσωπικότητά και οι ιδιομορφίες του χαρακτήρα τους, έχουν άμεση σχέση με την αποτίμηση ενός των τριών βασικών κριτηρίων, δηλαδή της αξίας. Το Δικαστήριο διαφωνεί με τη θέση ότι αναφορά στην προσωπικότητα υποψήφιου κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες αποτελεί εξωγενή παράγοντα.

5

4. Σύμφωνα με τη νομολογία, τα επιπρόσθετα προσόντα υποψήφιου τα οποία βάσει του σχεδίου υπηρεσίας δεν αποτελούν πλεονέκτημα, δεν πρέπει να βαρύνουν πολύ στη σκέψη της Επιτροπής που οφείλει να αποφασίσει για την επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου πάνω στην ολότητα των ενωπίων της στοιχείων.

10

Το Δικαστήριο δεν συμφωνεί ότι το προσόν του αιτητή 3 εκμηδενίστηκε. Αντίθετα αναφέρεται η μετάβασή του στις Ηνωμένες Πολιτείες και η απόκτηση προσόντων στο Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά αιτιολογείται γιατί, παρά ταύτα, ο Διευθυντής πιστεύει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν καταλληλότερος για προαγωγή.

15

5. Η Επιτροπή δεν υπέχει εκ του νόμου υποχρέωση να αιτιολογήσει την απόφασή της, όπως έχει ο Διευθυντής για τις συστάσεις του. Βέβαια δεν μπορεί να παραγνωρισθεί η γενική αρχή της νομολογίας για την ανάγκη αιτιολόγησης κάθε διοικητικής πράξης. Όμως η αιτιολόγηση αυτή δεν είναι απαραίτητο να περιέχεται στην απόφαση της Επιτροπής. Αρκεί να προκύπτει από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου. Στην παρούσα υπόθεση η ανάγκη για αιτιολόγηση ικανοποιείται γιατί η απόφαση της Επιτροπής συμπληρώνεται ακριβώς από τα στοιχεία του φακέλου.

20

25

Οι προσφυγές απορρίπτονται με £300,- έξοδα.

30

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Frangos v. Republic (1970) 3 C.L.R. 312,

35

Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας(1995) 4 Α.Α.Δ. 2360,

Χ" Γιάννη ν. Δημοκρατίας (1994) 4 Α.Α.Δ. 1815,

Φιλιππίδης ν. Δημοκρατίας (1993) 3 Α.Α.Δ. 288,

40

Γεωργιάδου ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 2480,

Στεφάνου ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3004,

Αλεξάνδρου ν. Δημοκρατίας (1995) 4 Α.Α.Δ. 244,

Paradopoulos v. Republic (1982) 3 C.L.R. 1070,

5 *Public Service Commission v. Papaonisiforou* (1984) 3 C.L.R. 370,

Χαραλαμπίδης ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 414,

Στυλιανού κ.ά. ν. Χ' Κωνσταντίνου κ.ά. (1994) 3 Α.Α.Δ. 387,

10

HadjiIoannou v. Republic (1983) 3 C.L.R. 1041,

Andreou v. Republic (1979) 3 C.L.R. 379,

15

Χρυσοστόμου ν. Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 3186,

Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ (1989) 3 Α.Α.Δ. 823,

20

Larkos v. Republic (1982) 3 C.L.R. 513,

Δημοκρατία ν. Κουγκουρή κ.ά. (1993) 3 Α.Α.Δ. 598,

Δημοκρατία ν. Αντρέου κ.ά. (1993) 3 Α.Α.Δ. 153.

25

Προσφυγές.

Προσφυγές με τις οποίες προσβάλλεται η προαγωγή του Ενδιαφερόμενου μέρους στη θέση του Επιθεωρητή Φυλακών αντί των Αιτητών.

30

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση αρ. 327/95.

35

Ε. Χειμώνας, για τους Αιτητές στις Υποθέσεις αρ. 409/95, 410/95 και 411/95.

Ν. Νικολαΐδου, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Α. Κωνσταντίνου, για τα Ενδιαφερόμενα μέρη.

40

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ.: Στις 29.12.1994 η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (στο εξής αναφερόμενη ως "η Επιτροπή") επιλήφθηκε του

θέματος της πλήρωσης της μόνιμης θέσης Επιθεωρητή στις Φυλακές και αφού έλαβε υπ' όψη τη σύσταση του Διευθυντή, αποφάσισε και προσέφερε τη θέση στο Χαράλαμπο Ιωάννου. Οι αιτητές ισχυρίζονται ότι η σύσταση του Διευθυντή, ο οποίος σύστησε για προαγωγή το ενδιαφερόμενο μέρος πάσχει, για διάφορους λόγους, λόγω έλλειψης αιτιολογίας, κατά παράβαση του άρθρου 35 (4) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990, Ν. 1/90. Προβάλλεται επίσης ο ισχυρισμός ότι και η απόφαση της Επιτροπής είναι ανατιολόγητη και θα πρέπει να ακυρωθεί.

Ένας από τους λόγους για τους οποίους προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η σύσταση του Διευθυντή είναι ανατιολόγητη είναι ότι ο ίδιος αναφέρθηκε στην προσωπική του γνώση χωρίς να αναφερθεί στις πηγές της γνώσης αυτής. Σύμφωνα με το άρθρο 35 (4) του Νόμου 1/90, κατά την προαγωγή η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπ' όψη εκτός από το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων και των φακέλων των ετήσιων υπηρεσιακών εκθέσεων των υποψηφίων και τις αιτιολογημένες συστάσεις του προϊστάμενου του τμήματος στο οποίο υφίσταται η κενή θέση. Η ανάγκη για λεπτομερή καταγραφή της προσωπικής γνώσης ούτως ώστε να καθίσταται δυνατός ο δικαστικός έλεγχος έχει επανειλημμένα εκτεθεί (*Andreas Frangos v. The Republic* (1970) 3 C.L.R. 312, 333-338 και *Ιωάννης Παπαδόπουλος v. Δημοκρατίας* (1995) 4 Α.Α.Δ. 2360). Δεν αρκεί ο προϊστάμενος να στηρίζεται γενικά στην προσωπική του γνώση χωρίς να αποκαλύπτει συγχρόνως τα στοιχεία που την διαμόρφωσαν, στοιχεία από τα οποία φανερώνεται η υπηρεσιακή ποιότητα του υπάλληλου και τα οποία ωθούν τον προϊστάμενο στην εκδήλωση της προτίμησής του. Οι αρετές του συστηνόμενου που υπέπεσαν στην προσωπική αντίληψη του προϊστάμενου αποτελούν ίσως το πιο στέρεο υπόβαθρο για την εισήγηση, φτάνει μόνο να έρχονται στην επιφάνεια για σκοπούς ελέγχου. (*Ευάνθη Σταυρή Χ' Γιάννη v. Δημοκρατίας* (1994) 4 Α.Α.Δ. 1815). Όμως η επίκληση απλά και μόνο της προσωπικής γνώσης του προϊστάμενου θα μπορούσε να χρησιμοποιείται καταχρηστικά για να δικαιολογήσει κάθε σύσταση, αποκλείοντας έτσι τον ουσιαστικό δικαστικό έλεγχο.

Στην παρούσα υπόθεση φαίνεται από το σχετικό πρακτικό της Επιτροπής ότι ο Διευθυντής για να προβεί στη σύστασή του δεν στηρίχτηκε μόνο στην προσωπική γνώση που είχε για τους υποψηφίους. Εμέτρησε τις δυνατότητες των υποψηφίων λαμβάνοντας υπ' όψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες όπως περιγράφονται στο οικείο σχέδιο υπηρεσίας αφού ερεύνησε τους προσωπικούς τους φακέλους καθώς και τους φακέλους των ετήσιων υπηρεσιακών

τους εκθέσεων. Η σύσταση του προϊστάμενου του τμήματος είναι τρωτή όταν δεν συνάδει με τα στοιχεία των φακέλων (*Φιλιππίδης ν. Δημοκρατίας* (1993) 3 Α.Α.Δ. 288). Από την άλλη δεν είναι απαραίτητο να γίνεται αναφορά στις πηγές της προσωπικής του γνώσης. Δεν απαιτείται ούτε η καταγραφή των απόψεων των λειτουργών τους οποίους συμβουλευτήκε για να καταλήξει στη δική του κρίση. Η μέθοδος με την οποία ο προϊστάμενος αξιολογεί τις απόψεις και κρίσεις των λειτουργών που συμβουλευεται δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δικαστικού ελέγχου (βλ. *Κατερίνα Γεωργιάδου ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2480).

Στην παρούσα υπόθεση ο Διευθυντής αναφέρθηκε μεν στην προσωπική του γνώση, αλλά συνέχισε ακολούθως να εξηγήσει, με μεγάλη θα έλεγα λεπτομέρεια, την κρίση του, αλλά και την τελική του απόφαση να θεωρήσει το ενδιαφερόμενο μέρος ως τον πλέον κατάλληλο υποψήφιο. Έφτασε στο σημείο όχι μόνο να αναφέρει με λεπτομέρεια το λόγο για τον οποίο θεωρούσε το ενδιαφερόμενο μέρος ως τον καταλληλότερο, αλλά προχώρησε και σχολίασε επίσης και ορισμένους υποψήφιους που υπερείχαν σε αρχαιότητα του ενδιαφερομένου μέρους. Η ανάλυση αυτή είναι λεπτομερής και καλύπτει μία παράγραφο για τον καθένα. Και όλα αυτά παρ' όλο ότι ο Διευθυντής δεν είχε, σύμφωνα με τη νομολογία, την υποχρέωση να αναφερθεί σε κάθε ένα από τους υποψήφιους χωριστά.

Οι αιτητές ισχυρίζονται επίσης ότι η σύσταση πάσχει γιατί ο Διευθυντής αδικαιολόγητα έδωσε μεγάλη και αποφασιστική σημασία στο είδος των καθηκόντων που εκτελούσαν οι υποψήφιοι, με αποτέλεσμα ορισμένοι από αυτούς ουσιαστικά να θυματοποιηθούν. Σύμφωνα με το άρθρο 35(2) του Νόμου 1/90 οι διεκδικήσεις των υπαλλήλων για προαγωγή αποφασίζονται με βάση την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα. Στην υπόθεση *Μαρούλλα Στεφάνου ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3004, τονίζεται ότι από την πιο πάνω διατύπωση προκύπτει ότι η φύση των καθηκόντων δεν αποτελεί καθ' εαυτή νόμιμο κριτήριο για την πρόκριση υπαλλήλου έναντι συναδέλφου του, εκτός ίσως εκεί που προκύπτει ότι στον τελευταίο ανατέθηκαν περιορισμένα καθήκοντα λόγω ανεπάρκειας. Η ίδια αρχή επαναλαμβάνεται και στη σελ. 357 των Πορισμάτων Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, 1929-1959, όπου αναφέρεται ότι δεν αποτελεί έννομο στοιχείο δυσμενούς κρίσης η απασχόληση υπαλλήλου σε ορισμένα αποκλειστικώς καθήκοντα ή το είδος της υπό του υπαλλήλου κατόπιν εντολής της προϊσταμένης αυτού υπηρεσίας ασκουμένης εργασίας. Εξ άλλου στην υπόθεση *Μυροφόρα Αλεξάνδρου ν. Δημοκρατίας* (1995) 4 Α.Α.Δ. 244, αναφέρεται ότι το είδος των καθηκόντων που εκτελεί

υπάλληλος καθορίζεται από τη διοίκηση και δεν εξαρτάται από τη δική του βούληση και έτσι η φύση των καθηκόντων δεν μπορεί να αποτελέσει νόμιμο κριτήριο πρόκρισης υπαλλήλου έναντι συναδέλφου του. Μέτρο κρίσης της αξίας των υποψηφίων είναι η επάρκεια και αποτελεσματικότητα με την οποία ασκούν τα καθήκοντά τους, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στις ετήσιες υπηρεσιακές τους εκθέσεις και όχι η φύση ή το είδος της εργασίας που εκτελούν κατ' εντολή των ανωτέρων τους. (Βλ. επίσης *Andrestinos Papadopoulos v. The Republic* (1982) 3 C.L.R. 1070, *The Public Service Commission v. Papaonisiforou* (1984) 3 C.L.R. 370 και *Αντώνιος Χαραλαμπίδης v. Δημοκρατίας* (1991) 3 Α.Α.Δ. 414).

Στην παρούσα υπόθεση δεν φαίνεται να στοιχειοθετείται ο ισχυρισμός ότι ο Διευθυντής έδωσε αποφασιστική σημασία στο είδος των καθηκόντων που εκτελούσαν οι υποψήφιοι. Η σύσταση, εν πάση περιπτώσει, δεν αποσκοπεί στην αποτίμηση της σταδιοδρομίας των υποψηφίων, αλλά αποτελεί τη γνώμη του Διευθυντή ως προς το ποιος από τους υποψήφιους είναι ο αξιότερος από την άποψη της συγκέντρωσης των ικανοτήτων και των ιδιοτήτων που απαιτούν τα καθήκοντα της θέσης που θα πληρωθεί (βλ. *Ολυμπία Στυλιανού και Κυπριακή Δημοκρατία v. Κωνσταντίνου Χ' Κωνσταντίνου κ.ά.* (1994) 3 Α.Α.Δ. 387). Βρίσκω ότι ο ισχυρισμός ότι προσδόθηκε ιδιαίτερη σημασία στο είδος των καθηκόντων που ανατέθηκαν στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, με αποτέλεσμα τη θυματοποίηση των υπόλοιπων υποψηφίων, είναι εντελώς αβάσιμος. Η αναφορά του Διευθυντή στα καθήκοντα που ασκούσαν οι διάφοροι υποψήφιοι δεν ενέχει τη σημασία της διαφοροποίησης των υποψηφίων, αλλά αποβλέπει στην περιγραφή και σκιαγράφηση των ιδιοτήτων και των ικανοτήτων που κατά τη γνώμη του συγκεκριμένων οι υποψήφιοι. Από την άλλη, στη σύσταση δεν φαίνεται ο,τιδήποτε να συγκρούεται με το περιεχόμενο των φακέλων που βρίσκονταν ενώπιον της Επιτροπής. Η αναφορά του Διευθυντή στα επί μέρους καθήκοντα έγινε ακριβώς στην προσπάθειά του να εξηγήσει γιατί κατέληξε στη συγκεκριμένη σύσταση, για να τονιστεί η ικανότητα και η αξία του ενδιαφερομένου μέρους, σε αντίθεση με κάποιες ελλείψεις που παρουσίαζαν ορισμένοι από τους άλλους υποψήφιους. Δεν νομίζω ότι ευσταθεί η θέση ότι δόθηκε αποφασιστική ή έστω ιδιαίτερη σημασία στο είδος της εργασίας που διεξάγει, είτε το ενδιαφερόμενο μέρος είτε οι άλλοι υποψήφιοι. Αντίθετα, θα έλεγα ότι δεν μπορεί καν να λεχθεί ότι έχει γίνει οποιαδήποτε ουσιαστική σύγκριση μεταξύ των καθηκόντων που ανατέθηκαν στο ενδιαφερόμενο μέρος και στους αιτητές.

Οι αιτητές παραπονούνται επίσης ότι στη σύσταση γίνεται ανα-

φορά στην προσωπικότητα και τις ικανότητες του ενδιαφερομένου μέρους παράνομα, γιατί τα στοιχεία αυτά δεν απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας. Γι' αυτό το λόγο, οποιαδήποτε αναφορά στην προσωπικότητα και τις ικανότητες του ενδιαφερομένου μέρους αποτελεί εξωγενές στοιχείο που δεν έπρεπε να ληφθεί υπ' όψη. Στη σύστασή του ο Διευθυντής αναφέρει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος υπερτερεί των άλλων υποψηφίων στην εργατικότητα, ανάληψη πρωτοβουλιών, και στην ικανότητα διεύθυνσης και καθοδήγησης προσωπικού και κρατουμένων. Αναφέρει περαιτέρω ότι είναι από τους λίγους που φροντίζουν να εμπλουτίσουν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους στον τομέα της εργασίας τους, ότι δεν είναι άνθρωπος των λόγων, αλλά της πράξης και της δουλειάς. Δεν συμφωνώ ότι η αναφορά στα στοιχεία αυτά της προσωπικότητας του ενδιαφερόμενου μέρους αποτελούν εξωγενές στοιχείο που δεν έπρεπε να ληφθεί υπ' όψη. Εκτός του ότι στο σχέδιο υπηρεσίας αναφέρεται ως απαιτούμενο προσόν η ακεραιότητα χαρακτήρα, οργανωτική και διοικητική ικανότητα, υπευθυνότητα, πρωτοβουλία και ευθυκρισία, προσόντα που αναφέρονται στην προσωπικότητα του ατόμου και που σκιαγραφούνται στη συγκεκριμένη σύσταση του Διευθυντή, θα καταλήγαμε σε εντελώς παράλογα και ανεπίτρεπτα αποτελέσματα αν θα έπρεπε να αποκλειστεί από τη σύσταση του προϊστάμενου οποιαδήποτε αναφορά στην προσωπικότητα των υποψηφίων. Αντίθετα, πιστεύω ότι ακόμα κι' αν δεν γινόταν ειδική αναφορά στο σχέδιο υπηρεσίας σε ορισμένες ιδιότητες χαρακτήρα, όπως η ικανότητα, υπευθυνότητα κλπ, ο προϊστάμενος όχι μόνο δεν θα πρέπει να αποφεύγει, αλλά αντίθετα να μην παραλείπει να αναφέρεται στην προσωπικότητα των υποψηφίων, γιατί η προσωπικότητά και οι ιδιομορφίες του χαρακτήρα τους, έχουν άμεση σχέση με την αποτίμηση ενός των τριών βασικών κριτηρίων, δηλαδή της αξίας. Δεν μπορώ να συμφωνήσω με τη θέση ότι αναφορά στην προσωπικότητα υποψήφιου κάτω από οποιοδήποτε συνθήκες αποτελεί εξωγενή παράγοντα.

Από τον αιτητή 3 στην Υπόθεση 327/95 Ανδρέα Μακκούφη προβάλλεται επίσης ο ισχυρισμός ότι έγινε προσπάθεια εκμηδένισης της σημασίας της μετεκπαίδευσής του στην Αμερική και Αγγλία. Το συγκεκριμένο πτυχίο του αιτητή, μεταπτυχιακό ή μη, αποτελεί επιπρόσθετο προσόν, εκτός των απαιτούμενων από το σχέδιο υπηρεσίας. Σύμφωνα με τη νομολογία, τα επιπρόσθετα προσόντα υποψήφιου τα οποία βάσει του σχεδίου υπηρεσίας δεν αποτελούν πλεονέκτημα, δεν πρέπει να βαρύνουν πολύ στη σκέψη της Επιτροπής που οφείλει να αποφασίσει για την επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου πάνω στην ολότητα των ενώπιόν της στοιχείων (βλ. σχετικά *Myrianthi HjiIoannou v. The Republic*

(1983) 3 C.L.R. 1041, 1046-1047). Επίσης στην υπόθεση **Φιλιππίδης v. Δημοκρατίας**, ανωτέρω, αποφασίστηκε ότι προσόντα που δεν προβλέπονται στα σχέδια υπηρεσίας θεωρούνται περιθωριακής σημασίας, άγκαι δεν πρέπει να αγνοούνται εντελώς, ιδιαίτερα όπου υπάρχουν ισόβαθμοι υποψήφιοι, όπου η θέση απονέμεται με πρώτο διορισμό ή είναι ψηλά στην ιεραρχία. Προσόν που δεν προβλέπεται από το σχέδιο υπηρεσίας ως πλεονέκτημα, είναι στοιχείο που λαμβάνεται υπ' όψη στην εκτίμηση της ικανότητας του υποψήφιου για την καλύτερη εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης. Δεν παραγνωρίζεται, αλλά συνεκτιμάται με τα υπόλοιπα στοιχεία στη γενική αξιολόγηση των υποψηφίων (βλ. **Chrysostomos Andreou v. The Republic** (1979) 3 C.L.R. 379, **Χρυσοστόμου v. Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας** (1989) 3 Α.Α.Δ. 3186 και **Δημοκρατία v. Παπαμιχαήλ** (1989) 3 Α.Α.Δ. 823). Εξ άλλου στην υπόθεση **Alexandros Larkos v. The Republic** (1982) 3 C.L.R. 513, αναφέρεται ότι προσόντα πέραν εκείνων που αναφέρονται στα σχέδια υπηρεσίας, αποτελούν παράγοντα πολύ μικρής μόνο σημασίας, ενώ στην υπόθεση **Δημοκρατία v. Κουκκουρή κ.ά.** (1993) 3 Α.Α.Δ. 598, τονίστηκε ότι προσόντα πρόσθετα εκείνων που προβλέπονται από το σχέδιο υπηρεσίας, συνιστούν παράγοντα οριακής μόνο σημασίας για διεκδικήσεις του κατόχου τους για προαγωγή (βλ. επίσης **Δημοκρατία v. Αντρέου κ.ά.** (1993) 3 Α.Α.Δ. 153, 160).

Δεν συμφωνώ ότι το προσόν του Αντρέα Μακκούφης εκμηδενίστηκε. Αντίθετα αναφέρεται η μετάβασή του στις Ηνωμένες Πολιτείες και η απόκτηση προσόντων στο Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά αιτιολογείται γιατί, παρά ταύτα, ο Διευθυντής πιστεύει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν καταλληλότερος για προαγωγή, γνώμη που ενισχύεται με την αναφορά στο γεγονός ότι ο Μακκούφης υστερεί του ενδιαφερομένου μέρους σε αξία τα τελευταία χρόνια.

Παρόμοιος ισχυρισμός για εμφιλοχώρηση πλάνης στη σύσταση του Διευθυντή αναφέρεται και για τον Ανδρέα Τηλεμάχου, αιτητή 1, στην Υποθ. 327/95. Στη γραπτή αγόρευση για τους αιτητές τονίζεται ότι για τον Τηλεμάχου αναφέρθηκε ως μειονεκτικός παράγοντας το γεγονός ότι εργάστηκε για πολλά χρόνια στα γραφεία των Φυλακών, γεγονός που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, αφού από το 1980 υπηρετεί και στις βάρδιες. Στο Διευθυντή αποδίδονται αλλότρια κίνητρα γιατί, σύμφωνα πάντα με τους αιτητές, αφού τις σχετικές διαταγές υπέγραψε επανειλημμένα ο ίδιος, γνώριζε την πραγματικότητα και συνεπώς η αναφορά του στην εργασία γραφείου είναι παραπλανητικά αντίθετη με τα γεγονότα. Με όλο το σεβασμό δεν θα συμφωνήσω ούτε με την εισήγηση αυτή του ευπαίδευτου συνηγόρου. Η αναφορά στο συγκεκριμένο υποψήφιο

δεν έχει την έννοια που της αποδίδεται. Για να δοθεί πληρέστερη εικόνα θα αντιγράψω το σχετικό απόσπασμα από τα πρακτικά:

- 5 “Ο Τηλεμάχου Ανδρέας είναι από τους πολύ καλούς Αρχιδε-
 σμοφύλακες, είναι εργατικός, έχει εργαστεί πάρα πολλά χρόνια
 στα γραφεία των Φυλακών και πιστεύω του χρειάζεται περισ-
 10 σσότερη πείρα μέσα σε άλλους τομείς. Χρειάζεται περισσότερη
 τριβή για να μπορέσει να γίνει τόσο καλός αξιωματικός όσο ο
 Ιωάννου που συστήνω. Θα ήθελα να προσθέσω ότι το να πα-
 15 ραμένει στα γραφεία και όχι σε άλλους χώρους εργασίας είναι
 δική του επιθυμία.”

- Είναι φανερό ότι από την πιο πάνω διατύπωση δεν εννοείται
 15 ότι ο συγκεκριμένος υποψήφιος δεν εργάστηκε σε οποιοδήποτε άλ-
 λο τομέα, αλλά απλά ότι εργάστηκε πάρα πολλά χρόνια στα γρα-
 φεία με αποτέλεσμα να υστερεί ίσως σε άλλους τομείς. Όσα έχω
 αναφέρει πιο πάνω για το είδος των καθηκόντων που εκτελούνται
 20 από τους διάφορους υποψήφιους ισχύει και στην παρούσα υπόθε-
 ση. Δεν θεωρώ ότι ο Αντρέας Τηλεμάχου έχει θυματοποιηθεί λόγω
 των καθηκόντων που του ανατέθηκαν. Εξ άλλου, από τα ενώπιόν
 μου στοιχεία και ειδικότερα από το Παράρτημα 7, δεν φαίνεται ότι
 ο συγκεκριμένος υποψήφιος υπερέχει σε αξία του ενδιαφερόμενου
 25 μέρους. Σε ορισμένες χρονολογίες όπως το 1993 και το 1991 η βαθ-
 μολογία του ενδιαφερόμενου μέρους και του Τηλεμάχου είναι η
 ίδια, ενώ σε άλλες χρονιές όπως για παράδειγμα στο 1990 και 1992
 η βαθμολογία του ενδιαφερόμενου μέρους υπερέχει. Θεωρώ ότι οι
 λόγοι που δίδονται στη σύσταση για την προτίμηση του ενδιαφε-
 30 ρόμενου μέρους από τον Τηλεμάχου αποτελούν σαφή αιτιολόγηση
 και δεν δημιουργούν την υπόνοια ότι έχει επιλοχώσει πλάνη ή
 προκατάληψη εναντίον του συγκεκριμένου υποψήφιου. Περαιτέ-
 ρω δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη, πολύ δε λιγότερο και από-
 35 δειξη του ισχυρισμού για αλλότρια κίνητρα του Διευθυντή. Σαν
 αποτέλεσμα όλων των πιο πάνω θα πρέπει να καταλήξω ότι ο
 ισχυρισμός ότι η σύσταση του Διευθυντή πάσχει λόγω έλλειψης αι-
 τιολόγησης θα πρέπει να απορριφθεί.

- Οι αιτητές ισχυρίζονται τέλος ότι η απόφαση της Επιτροπής
 πάσχει λόγω έλλειψης αιτιολόγησης. Η Επιτροπή δεν υπέχει εκ του
 νόμου υποχρέωση να αιτιολογήσει την απόφασή της, όπως έχει ο
 40 Διευθυντής για τις συστάσεις του. Βέβαια δεν μπορεί να παρα-
 γνωριστεί η γενική αρχή της νομολογίας για την ανάγκη αιτιολό-
 γησης κάθε διοικητικής πράξης. Όμως η αιτιολόγηση αυτή δεν εί-
 ναι απαραίτητο να περιέχεται στην απόφαση της Επιτροπής.
 Αρκεί να προκύπτει από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου.

Πιστεύω ότι στην παρούσα υπόθεση η ανάγκη για αιτιολόγηση ικανοποιείται γιατί η απόφαση της Επιτροπής συμπληρώνεται ακριβώς από τα στοιχεία του φακέλου, χωρίς να παραγνωρίζεται και η συγκεκριμένη αναφορά της Επιτροπής που γίνεται στη σελ.41 των πρακτικών. Στην αιτιολόγηση της απόφασης δεν έχει παραλειφθεί ακόμα και αναφορά στην αρχαιότητα άλλων υποψηφίων. Συμπερασματικά θα έλεγα ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν πάσχει λόγω έλλειψης αιτιολογίας, ενώ η απόφαση δεν συγκρούεται με το περιεχόμενο των φακέλων.

5

10

Εν όψει όλων όσων έχουν εκτεθεί καταλήγω στο ότι οι παρούσες προσφυγές θα πρέπει να απορριφθούν και διά ταύτα απορρίπτονται, ενώ η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη επικυρώνεται. Τα έξοδα που υπολογίζω στις £300 επιδικάζω εναντίον των αιτητών.

15

Οι προσφυγές απορρίπτονται με £300 έξοδα.